

EMEĞİ KORU
UMUDU BÜYÜT

DÜNYAYI
YIPRATMAYAN
MODA <3

ADIL
MODA

COOL OLAN:
SÖMÜRÜSÜZ STİL

XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX
İLMEK İLMEK
ADALET
XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX

HAREKETE
KATIL

MODANIN ADIL GEÇİŞİ

İklim eylemlerinde işçi haklarını
merkeze alan bir manifesto

MODANIN ADİL GEÇİŞİ

İklim eylemlerinde işçi haklarını merkeze alan bir manifesto

Kârın değil, insanın öncelikli olduğu adil bir moda sistemi hayal edin. Kimsenin sömürülmediği ve ucuz giysiler uğruna dünyanın tahrip edilmediği bir moda sistemi... Bu mümkün ama sadece, insana yakışır bir hayat ve yaşanabilir bir gelecek hakkımızı hep birlikte savunursak. Bu manifesto, sağlıklı bir gezegende onurlu ve iklim değişikliğine dayanıklı işler yaratıp bunları koruyan adil bir moda sistemi için ortak vizyonumuzu ortaya koymaktadır.

Kötü yaşam koşulları. Dünya genelinde artan sıcaklıklar. Cinsiyet ve ırk temelli şiddet. Ekolojik çöküş. Kaynak sömürüsü. Giderek şiddetlenen savaşlar. Çağımızın en büyük sorunları, bir avuç insanın kârı uğruna insanların ve gezegenin sömürülmesinden kaynaklanmaktadır. Bu sorunlar tesadüfi değildir. Bunlar, hileli bir kapitalist sistem içinde faaliyet gösteren milyarlarca yönettiği şirketler ve hükümetler tarafından alınan kararların sonucudur. Günümüz moda endüstrisi, yüzyıllar süren sömürgecilik ve emperyalizmle şekillendirilmiş küresel güç ve para dengesizliğinden beslenmektedir. En zengin moda şirketleri daha da zenginleşirken, çoğunluğu kadın olan milyonlarca tekstil işçisi düşük ücretle çalıştırılıyor, aşırı iş yükü altında eziliyor ve korunmasız bırakılıyor.

Büyük moda endüstrisinin iş modelleri, emeğin ve gezegenin kaynaklarının sömürülmesine dayanmaktadır. Her yıl milyarlarca giysi, ayakkabı ve aksesuar üretiliyor.

Aşırı üretim, toprakları verimsizleştiriyor, sularımızı zehirliyor, havamızı kirletiyor, ormansızlaşmayı ve biyolojik çeşitlilik kaybını tetikliyor ve gezegeni ısıtan emisyonların salınmasına neden oluyor. Bu arada, dünyanın dört bir yanındaki çöplükler ve nehirler, neredeyse hiç giyilmemiş giysilerle dolup taşıyor ve insanları zehirli tekstil atıklarına boğuyor.

Aşırı hava koşullarında aşırı üretim hedeflerine ulaşmak giderek zorlaşıyor. Yoksulluk sınırındaki ücretler ve sosyal güvencenin olmaması, felaket anında işçileri bir koruma ağından mahrum bırakıyor. Sendikaların baskılanması, işçilerin taleplerini susturuyor. Öte yandan, bazı şirketlerin "iklim çözümleri", işçi haklarını ayrı bir konu olarak görüyor- hatta işçilerin durumunu daha da kötüleştirme tehlikesi yaratıyor. İşler kaybediliyor, ücretler ödenmiyor ve işçiler, bugün hayatlarını şekillendiren geleceğe yönelik kararların dışında bırakılıyor.

Yapısı gereği bozuk bir endüstriyi tamir edemeyeceğimizi biliyoruz. Bunun yerine, işçilerin onurunu ve gezegenin onarılmasını merkeze alan yeni ve adil bir moda sistemi inşa ediyoruz. Bu dönüşüm bir gecede olmayacak. Kısa vadeli reformlar ve uzun vadeli sistem dönüşümünün bileşimi gerekiyor. Adil moda için süren mücadelede, bu iki yol birbirini destekliyor.

Bu manifesto, modanın geleceğine ilişkin tüm eylemlerin temelini oluşturması gereken adil bir moda sistemi için bir dizi ilkeyi ortaya koymaktadır. Adil bir moda sistemi:

- Tedarik zincirindeki tüm işçilere insana yakışır iş, yüksek yaşam kalitesi ve eşit haklar sağlar.
- Şimdi ve gelecekte tüm biçimleriyle (sosyal, ekonomik, toplumsal cinsiyet ve iklim) adaleti sağlar.
- Zenginliği işçilere yeniden dağıtır; herkese yaşam ücreti ve evrensel sosyal koruma sağlar.
- İklim adaptasyonu ve etkilerinin azaltılması için gerekli maliyetlerin adil bir şekilde paylaşılmasını sağlar.
- İşçileri karar alma süreçlerinde söz sahibi olmaya ve korkmadan seslerini yükseltmeye teşvik eder.
- Doğayı onarır ve gezegenin sınırlarını bilerek faaliyet gösterir.
- Hem fazla üretimi azaltır hem de iş güvenliğini artırır.
- Şirketleri ve yöneticilerini, sebep oldukları her türlü zarardan sorumlu tutar.
- Hammaddelerin yetiştirilmesi, işlenmesi; giysi, ayakkabı ve aksesuarların üretimi, nakliyesi, perakende satışı, geri dönüşümü ve değerlendirilmesinde yeni ve adil yöntemleri benimser.
- Kolektif güç ve küresel dayanışma hareketiyle inşa edilir.

BİZ KİMİZ?

Bizler giysi üreten ve giyen insanlarız. Bizler, sömürsüz bir dünya için mücadele eden aktivistler, toplum ve çevre hareketleri, sivil toplum, moda endüstrisi çalışanları, sendikalar, işçi hakları örgütleri ve paydaşlarız. Birlikte, işçi haklarına saygı duyan ve doğayı onaran adil bir moda sistemi için sesimizi yükseltiyoruz.

VİZYONUMUZ, ŞU UNSURLARI İÇEREN ADIL BİR MODA SİSTEMİNE GEÇİŞ YAPMAKTIR:

#1 KİM OLDUĞUNA, NEREDE OLDUĞUNA VEYA HANGİ İŞİ YAPTIĞINA BAKILMAKSIZIN; BÜTÜN İŞÇİLER İÇİN İNSANA YAKIŞIR İŞ GÜVENCE ALTINDADIR.

Adil bir moda sistemi, tüm çalışanlar için haysiyet, adalet ve eşitliğe dayanır. Bugünün ve geleceğin tüm işçileri, tacizden, kötü muameleden ve cinsiyete dayalı şiddetten uzak, insana yakışır, güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına erişim hakkına sahiptir. Tedarik zincirinin her aşamasında işçi hakları korunur, böylece hammadde yetiştiren ve işleyen, giysi, ayakkabı ve aksesuar üreten, nakleden, perakende satışını yapan, onaran, geri dönüştüren ve bertaraf eden kişilere destek sağlanır. Bu ilkeler, ırk, cinsiyet, sınıf, kast, yaş, cinsel yönelim, fiziksel yetenek, göçmenlik durumu, istihdam durumu, sözleşme türü veya iş yeri ne olursa olsun herkes için geçerlidir. İnsana yakışır iş, bugün, adil bir moda sistemine geçiş süreci boyunca ve gelecekte de güvence altına alınmıştır.

#2 EVRENSEL SOSYAL KORUMA, HERKESİN İNSANA YAKIŞIR VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DAYANIKLI BİR YAŞAM SÜRMESİNİ SAĞLAR.

Evrensel sosyal koruma, yalnızca işçilerin değil, hepimizin sosyal krizlere ve iklim krizlerine karşı dayanıklılığını artırır. Herkesin hastalık izni, doğum ve ebeveynlik izni ile bu izinler sırasında ödenen ücretler, kıdem tazminatı, emeklilik fonları ve işsizlik yardımları gibi güvence kaynakları vardır. Kamu harcamaları, sosyal ve çevresel zararları finanse etmek yerine halkın yararına kullanılır. Hükümetler ve şirketler, işyerlerini değiştiren çevresel koşulların doğrudan etkilerinden işçileri korumak için uyarlamaktadır. Yasal düzenlemeler ve bağlayıcı anlaşmalar (Tekstil ve Konfeksiyon Sanayinde Sağlık ve Güvenlik Uluslararası Anlaşması gibi), markaları işçilerin refahı ve güvenliğinden sorumlu kılar. Sosyal koruma, markalar ve tedarikçileri tarafından adil bir şekilde ortaklaşa finanse edilir.

#3 İŞÇİLERİN GEÇİMİ, ŞİRKET KÂRLARINDAN ÖNCE GELİR.

Adil bir moda sistemi; hem işçilerin ve ailelerinin hayatlarını hem de yaşadıkları bölgeleri zenginleştirir. Milyarder moda patronları, artık giyim işçilerinin emeğiyle yaratılan serveti kendilerine saklamazlar. Kârlar adil bir şekilde dağıtılır; yöneticiler ve hissedarların çıkarları yerine, insanların ve çevrenin ihtiyaçları öncelikli tutulur. Evrensel yaşam ücreti, herkesin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesini ve birikim yapabilmesini sağlar. Şirketler ve sahipleri, tedarik zinciri boyunca adil bir vergi payı öderler. Yatırımlar, zarardan kâr eden şirketlerden uzaklaşır ve bakım, eşitlik ve adaletin yeni modellerini benimseyen kurumlara aktarılır. Şirketler, satın alma uygulamalarına yaşam ücreti, sosyal koruma ve iklim adaptasyonunu dahil eder. Adil bir moda sistemine geçiş, eşitlikçi bir şekilde finanse edilir. İklim krizinden geçmişte sorumlu olan şirketler ve hükümetler, etkilerin azaltılması ve iklim adaptasyonunun maliyetini üstlenir. İklim krizinin ve adaptasyonun maliyetleri, zaten en ağır yükü taşıyanların sırtına yüklenmez.

#4 HERKESİN, KENDİ HAYATINI ETKİLEYEN KARARLAR KONUSUNDA SÖZ HAKKI VARDIR.

Adil ve yeşil bir geleceğe giden yol, işçilerin ihtiyaçları ve uzmanlığıyla döşenir. Herkesin bu süreçte söz hakkı vardır. Herkes daha iyi çalışma koşulları ve iklim önlemleri için bağımsız sendikalar, diğer işçi örgütleri ve sosyal hareketler içinde özgürce örgütlenebilir. İşçiler, işyerleri ve işyerlerinin yönetim şekli üzerinde daha fazla söz sahibi olur. Hakları konusunda eğitim alan işçiler, bu hakları savunmak ve geliştirmek için gerekli donanıma sahip olurlar. İklim ve ekolojik krizler konusunda verilen eğitimler, işçilerin her aşamada sektörün geleceği hakkında karar vermelerine destek olur.

Kârın yeniden dağıtımı ve gezegenin sınırlarına saygı, sağlam iş kanunları, toplu iş sözleşmeleri ve sosyal diyalog sayesinde kolaylaştırılır. Herkes korku veya baskı olmadan sesini duyurabilir.

#5 GİYSİ ÜRETİMİ, GEZEĞENİN SINIRLARINI AŞMADAN HERKESİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAR.

Adil bir moda sistemi, işçi sömürsünü ve çevresel kaynakların aşırı tüketimini teşvik eden kapitalist üret-kullan-at mantığını reddeder. Üretim modelleri, işçi haklarına, insana yakışır iş koşullarına ve gezegenin sınırlarını saygı gösterecek şekilde dönüştürülür. Planlı eskitme ve stok fazlalığı, markaların iş modellerinden tamamen çıkarılır. Yüksek kaliteli, değeri yüksek ürünler, dolaşımda kalacak ve nadiren atılacak şekilde üretilir. Moda markaları, ham maddeden ürün ömrünün sonuna kadar ürünlerinin tüm yaşam döngüsünden sorumludur. Atık yönetim sistemlerini finanse ederler ve işçileri ve toplumları tekstil atıklarının çevre ve sağlık üzerindeki etkilerinden korurlar.

Moda üretimi artık gıda, toprak ve su haklarımızı tehdit etmez; doğal kaynaklar metalaştırılmaktan çıkarılır. Kaynak kullanımı, gerçek küresel ve yerel ihtiyaçlara göre belirlenir ve kamu yararı için tahsis edilir. Adil giyim üretimi, etkiyi ve üretim hacimlerini en aza indirmenin ötesine geçer – Dünya ve tüm canlı türleriyle onarıcı bir ilişkiyi aktif olarak teşvik eder.

#6 ÜRETİM HACİMLERİ DÜŞERKEN İŞ GÜVENLİĞİ VE MAAŞLAR ARTAR.

Üretim artık kâr veya büyüme odaklı değildir. Bunun yerine, başarının ölçüsü işçilerin refahı ve çevrenin korunmasıdır. Evrensel yaşam ücreti uygulaması, üretim hedeflerinde ve fazla mesai saatlerinde azalmaya yol açarak markaların genel üretim hacimlerinde düşüşü sağlar. Giyim ürünlerinin fiyatları nihayet işgücünün gerçek maliyetini yansıtmaya başlar. İşçiler artık daha az üretir, daha az saat çalışır ancak daha fazla kazanır ve sendikalarda özgürce örgütlenir. Emisyonları en aza indirmek, küresel ısınmayı durdurmak ve biyolojik çeşitliliği yeniden canlandırmak amacıyla planlı üretim kotaları demokratik bir şekilde belirlenir. Üretimi azaltmak veya değiştirmek için ön sipariş ve onarımdan kiralama ve yeniden satışa kadar uzanan alternatif iş modelleri hayata geçirilir. Adil bir moda sistemi herkese daha az değil, daha fazlasını sunar: daha fazla boş zaman, daha yüksek yaşam standartları ve daha sağlıklı bir gezegen.

Ani iş kayıplarını ve gelir güvencesizliğini önlemek amacıyla, tüm küçülme kararları işçiler ve sendikalarıyla özenle müzakere edilir. İşyerinin kapanması durumunda, işçileri koruyan çıkış planları ve kıdem tazminatı uygulamaları devreye girer. Sektörün değişen iklim koşullarına uyum sağlaması sürecinde, yeniden yetkinlik kazandırma ve beceri geliştirme fırsatları, işçilere daha güvenli, iklim değişikliğine daha dayanıklı işler veya alternatif istihdam olanakları sunar. Ticaret ilişkileri ve uluslararası destek, üretici ülkelerin diğer sektörlerde kendi ekonomik güçlerini geliştirmelerini sağlayarak, yeni yeşil işlerin yaratılmasında küresel adaleti güvence altına alır. Küresel markalar, tedarikçiler, yatırımcılar ve hükümetler, uzun vadeli tedarik ve yeniden eğitim fırsatları sunarak işlerin korunması konusunda ortak sorumluluk üstlenir. Kimse geride bırakılmaz.

#7 ŞİRKETLER, NEDEN OLDUKLARI HER TÜRLÜ ZARARDAN SORUMLUDUR.

Gönüllü taahhütler, denetimsiz kurumsal gücü dizginleyemez veya işçilere adalet sağlayamaz; bunu ancak yasal olarak bağlayıcı uluslararası düzenlemeler yapabilir. Adil bir moda sistemi, şirketleri doğrudan veya dolaylı olarak neden oldukları her türlü sosyal veya çevresel zarardan yasal ve mali açıdan sorumlu tutar. Hesap verebilirlik geniş kapsamlıdır ve merkezi nerede olursa olsun moda markaları tedarikçilerinin faaliyetlerinden ortak olarak sorumludur. İşçilere karşı yükümlülükleri, tüm tedarik zincirinde ve üretilen ürünlerin ömrü boyunca geçerlidir. Tüm markalar, insan hakları ve çevreyle ilgili riskleri tespit edip önlemek ve tüm hak ihlallerini gidermek amacıyla tedarik zincirlerini düzenli olarak denetler. Zorunlu şeffaflık yasaları, şirketlerin iddialarını, politikalarını ve işletme pratiklerini kolayca denetlemeye olanak tanır.

Adil bir moda sistemi sadece gelecekteki zararları önlemekle kalmaz; geçmişteki hasarları onarır ve küresel güç dengesizliklerini giderir. Moda markaları, işçilere karşı geçmişte yapılan adaletsizlikler için tazminat öder ve mevcut ya da gelecekteki hak ihlallerini giderir. Her işçi, misilleme korkusu yaşamadan kolayca adalet arayabilir. Ulusal işgücü otoriteleri, moda sektörünü etkin bir şekilde denetlemek ve tüm şirketlerin yasalara uymasını sağlamak için yeterli finansal desteğe sahiptir.

#8 GİYSİLER, GİYEN İLE ÜRETENİ BİRBİRİNE BAĞLAYARAK, ANLAM VE DEĞER TAŞIR.

Sömürü ve baskıdan arındırılmış giysiler istiyoruz! Moda, şirketlerin kâr marjlarını değil, yaratıcı, işlevsel ve sosyal ihtiyaçlarımızı karşılar. Üretimdeki değişiklikler, evrensel yaşam ücreti ve büyüyen paylaşım ekonomisi, sürdürülebilir moda seçeneklerine erişilebilirliği artırır. Gardıroplar yavaş yavaş etik olarak üretilmiş giysiler, ayakkabılar ve aksesuarlarla donatılır. Terzilik hizmetleri, topluluk takasları, ikinci el dükkanları ve kütüphaneleri, onarım atölyeleri ve giysi bakımı eğitimi, giysilerin dolaşımında kalmasını sağlar. Yeniden giymek, onarmak, yeniden satmak, takas etmek, geri dönüştürmek norm haline gelir. Reklamlar, sosyal medya ve moda yayınları yeni hedefleri, yani ucuz ve geçici trendler yerine uzun ömürlülük ve yüksek kaliteli işçiliği teşvik eder. Yeşil aklama ve sosyal aklama, işçi sömürsünü ve çevre tahribatını teşvik eden her türlü pazarlama ile birlikte yasaklanır. Daha yavaş ve daha bilinçli tüketim, kolektif eylemde bulunmak ve toplumsal yaşam sürmek için enerji yaratır. Kendimizi sadece birer tüketiciden çok daha fazlası olarak görürüz. Giysilere kültürel ve bireysel bir ifade biçimi olarak değer verir ve onları üreten emeğe saygı duyarız.

#9 ADİL MODA, KÜRESEL DAYANIŞMA VE KOLEKTİF EYLEMLE GELİŞİR.

Dayanışma, giysileri üreten ve giyen insanları birbirine kenetleyen bir bağıdır. Herkes adil bir moda sistemi inşa etmeye davetlidir. Toplumsal gücümüz, sendikalarda örgütlenmek, işçilerin mücadelelerini desteklemek, markalar ve hükümetler üzerinde adil modayı desteklemeleri için baskı kurmak ve tek kullanımlık tüketim kültürünü reddetmek gibi farklı şekillerde ortaya çıkar. Topluluk oluşturma, karşılıklı yardımlaşma ve beceri paylaşımı, adalet ve iklim adaleti için verdiğimiz ortak mücadelede dayanıklılığımızı artırır.

Her bireysel eylem bir fark yaratır, ancak birlikte hareket ettiğimizde daha güçlü oluruz. Değişim yönetim kurulu odalarında başlamaz. Üretenler ve giyenler olarak bizden başlar. Kolektif geleceğimizi şekillendirmek bizim elimizde. Adil moda için sesinizi duyurun.

**MANIFESTOYU İMZALAYIN
VE KÂRIN ÖNÜNE İNSANLARI
VE GEZGENİ KOYAN BİR
DÜNYA İNŞA ETMEKTE
ISRARCI OLUN!**

TEŞEKKÜR

Bu manifesto, gençler, tekstil işçileri ve örgütleri, kamuoyu, Clean Clothes Campaign Ağı ve destekçileri ile istişare edilerek hazırlanmıştır. Nihai metin, çevrimiçi ve çevrimdışı ortamlarda kitle katılımıyla toplanan yüzlerce katkı, yorum ve görüşü içermektedir. Bu sürece katılan herkese ve adil bir moda sistemi vizyonumuzu destekleyen örgütlere teşekkür ederiz. Destekçilerin tam listesi için [buraya tıklayın](#).

Bu manifesto tek başına bir girişim değildir; işçi ve çevre haklarının gelişmesine yönelik diğer çalışmaların üzerine inşa edilmiş olup, bunlara katkıda bulunmaktadır; özellikle:

- [Tekstil ve Hazır Giyim Tedarik Zinciri için Adil Geçiş Manifestosu](#), Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu ve IndustriAll Global Union
- [ILO'nun insana yakışır iş ajandası](#), Uluslararası Çalışma Örgütü
- [Paris Anlaşması](#), Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

Adil Moda hakkında daha fazla bilgi için [buraya tıklayın](#).

SÖZLÜK

Adaptasyon: İklim değişikliğinin etkilerine karşı hazırlık yapılmasına, bu etkilere karşı kırılganlığın azaltılmasına ve dayanıklılığın artırılmasına yardımcı olan eylemler.

Bağlayıcı Anlaşma: İki veya daha fazla taraf arasında yapılan, hukuken bağlayıcı bir sözleşme. Moda endüstrisinde, en az bir marka ve sendika tarafından müzakere edilen, yürürlüğe konulan ve imzalanan Uluslararası Yangın ve Bina Güvenliği Sözleşmesi, toplu iş sözleşmeleri (aşağıdaki tanımlara bakınız) ve hukuken bağlayıcı marka anlaşmaları gibi birçok bağlayıcı anlaşma örneği bulunmaktadır. Temiz Giysiler Kampanyası şu anda, fabrika iflas ettiğinde işçilerin maddi olarak çaresiz kalmamasını sağlayacak hukuken bağlayıcı bir anlaşma olan Tazminat Garanti Fonu'nun kurulması için mücadele etmektedir.

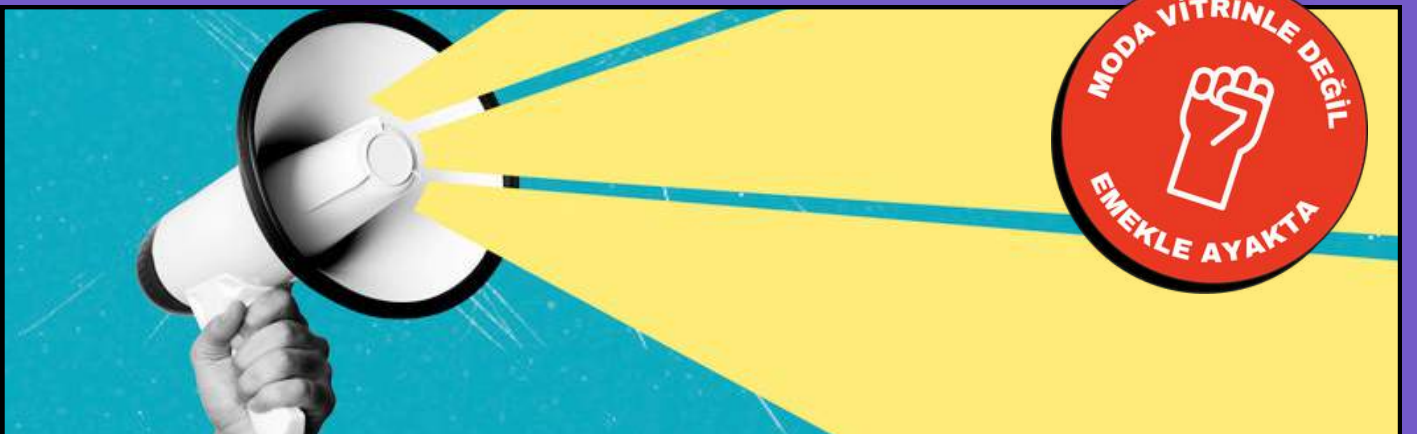
Toplu iş sözleşmeleri: Sendikalar tarafından müzakere edilen, işveren(ler) ile işçiler arasında çalışma koşullarına ilişkin şeffaf, bağlayıcı ve uygulanabilir sözleşmeler.

İnsana yakışır iş: Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), tarafından geliştirilen bir kavram olup, herkes için özgürlük, eşitlik, güvenlik ve insan onuru koşullarında üretken bir iş anlamına gelir. ILO'nun çalışma dünyasına yönelik gündemi, insana yakışır işin dört temel direği olan istihdam yaratma, çalışma hakları, sosyal güvenlik ve sosyal diyalog üzerine odaklanmaktadır.

Adil geçiş: Adil, kapsayıcı ve hiçbir işçiyi geride bırakmayan, düşük karbonlu bir dünyaya doğru dönüşüm. Bu talep sendika hareketinden doğmuştur ve 2015 Paris Anlaşması'nda da yer almaktadır.

Etkilerin hafifletilmesi: Küresel ısınmanın şiddetini sınırlamak amacıyla emisyonları azaltan veya önleyen önlemler.

Gezegen sınırları: Gezegenin dengesini düzenleyen, birbiriyle bağlantılı dokuz yaşam destek sistemi. Bu sınırlar içinde kalmak, geri dönüşü olmayan çevresel değişiklikleri önleyecektir.

SÖZLÜK

Satın alma pratikleri: Sipariş hacimleri, ödeme koşulları ve son tarihler dahil olmak üzere, şirketlerin tedarikçileriyle nasıl ilişki kurdukları ve onlardan ne şekilde satın alım yaptıklarını tanımlar. Kötü satın alma pratikleri, çalışanlar üzerinde olumsuz etkiler yaratır. Sömüren fiyatlandırma, ücretleri düşürür, üretim baskısını artırır ve ücretsiz fazla mesaiyi tetikler. Son dakika iptalleri, sipariş değişiklikleri, geriye dönük indirimler ve vadesi geçmiş faturalar, ücret gaspına ve toplu işten çıkarmalara yol açabilir.

Tazminat: İşçilerin, iş ilişkilerinin kendi iradeleri dışında sona ermesi durumunda hak kazandıkları maddi tazminat.

Sosyal diyalog: İşçilerin, işçi temsilcileri, işverenler ve hükümetler arasındaki müzakereler, istişareler ve bilgi alışverişi yoluyla çıkarlarını savunmaları ve çalışma koşullarını iyileştirmeleri için bir yol.

Sosyal koruma: Yoksulluğu, kırılganlığı ve sosyal dışlanmayı azaltmak ve önlemek amacıyla tasarlanmış işçi hakları, sosyal güvenlik ve kamu hizmetlerinin bir bütünüdür. Bu kapsamda ücretler, çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği, hastalık ödeneği, doğum ve ebeveyn izni ile ilgili ödemeler, kıdem tazminatı, emeklilik fonu, işsizlik ödeneği, eğitim, sağlık hizmetleri ve mesleki eğitim yer almaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sanayinde Sağlık ve Güvenlik Uluslararası Anlaşması: 2013 yılında Bangladeş'teki Rana Plaza binasının trajik çöküşünün ardından markalar ve sendikalar arasında imzalanan, hukuken bağlayıcı bir anlaşmadır. Anlaşma, anlaşmayı imzalayan markalara tedarik sağlayan fabrikaların denetlenmesini ve tespit edilen güvenlik risklerinin giderilmesini garanti altına almaktadır.

Avrupa Birliği'nin ortak finansmanıya gerçekleştirilmiştir.

Modanın Adil Geçişi projesi, Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle yürütülmektedir. Projenin içeriği tamamen Clean Clothes Campaign'in sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmayabilir.